

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету фінансів та обліку
Андрій КІЗИМА
2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. директора з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор навчально-наукового інституту нових освітніх технологій
Святослав ПИТЕЛЬ
2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

“Фінансова безпека в сфері соціального забезпечення”

ступінь вищої освіти – магістр

галузь знань – 23 Соціальна робота

спеціальність – 232 Соціальне забезпечення

освітньо-професійна програма – «Соціальне забезпечення»

Кафедра фінансового менеджменту та страхування

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)
Денна	1	2	30	15	5	4	66	120	2
Заочна	1	2, 3	8	4	-	-	108	120	3

05.12.2023
[Signature]

ТЕРНОПІЛЬ 2023

Робочу програму склав д-р екон. наук, доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу Микола СТЕЦЬКО.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу, протокол № 3 від 02.10.2023 р.

Завідувач кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу,
д-р екон. наук, професор

Ольга КНЕЙСЛЕР

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 232 «Соціальне забезпечення», протокол № 2 від 05.10.2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності,
канд. економ. наук, доцент

Галина КУЛИНА

Гарант ОПП
канд. економ. наук, доцент

Галина КУЛИНА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА В СФЕРІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ”

1. Опис дисципліни “Фінансова безпека в сфері соціального забезпечення”

Дисципліна – Фінансова безпека в сфері соціального забезпечення	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 4	Галузь знань - 23 Соціальна робота	Статус дисципліни - вибіркова Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність – 232 Соціальне забезпечення	Рік підготовки – 1 Семестр : Денна – 2 Заочна – 2,3
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти – магістр	Лекції: Денна – 30 год.; Заочна – 8 год. Практичні заняття: Денна – 15 год.; Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин: 120 год.		Самостійна робота: Денна – 70 год. (в тому числі тренінг 4 год); Заочна – 108 год. Індивідуальна робота: Денна – 5 год.
Тижневих – 9 год., з них аудиторних – 3 год.		Вид підсумкового контролю – залік

2. Мета і завдання дисципліни “Фінансова безпека в сфері соціального забезпечення”

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань з питань фінансової безпеки в сфері соціального забезпечення, а також механізмів та практики досягнення належного рівня соціальної безпеки в умовах глобальних трансформацій.

У результаті вивчення дисципліни “Фінансова безпека в сфері соціального забезпечення”, студенти мають не лише опанувати основи теорії фінансової безпеки в сфері соціального забезпечення, але й навчитись об'єктивно оцінювати економічні процеси, що відбуваються у суспільстві, орієнтуватися в інформаційному просторі, ґрунтовно аналізувати і розуміти проблеми та тенденції розвитку соціальної сфери. Усе це допоможе майбутнім фахівцям успішно вирішувати складні практичні завдання, приймати ефективні управлінські рішення.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

- розглянути та засвоїти теоретичні основи фінансової безпеки в сфері соціального забезпечення;
- ознайомити студентів із інформаційно-комунікаційним забезпеченням системи соціального захисту;
- з'ясувати сутність соціальної безпеки, розглянути її індикатори;
- сформулювати розуміння сутності державних соціальних стандартів та державних соціальних гарантій;
- розглянути проблеми забезпечення соціальної безпеки в Україні та у зарубіжних країнах.

2.3. У результаті вивчення дисципліни студенти зможуть показати належний рівень знань сучасних теорій, методів соціальних та інших наук стосовно до завдань фундаментальних та прикладних досліджень у сфері соціального захисту; планувати і проводити наукові дослідження в системі соціального захисту населення та висвітлювати їх результати; критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань щодо соціального забезпечення, формулювати висновки та рекомендації щодо його впровадження; аналізувати ефективність реалізації соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах напряму діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни “Фінансова безпека в сфері соціального забезпечення”

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансової безпеки в сфері соціального забезпечення

Тема 1. Теоретичні та організаційні засади забезпечення національної безпеки в соціальній сфері

Державні пріоритети забезпечення національної безпеки в соціальній сфері. Мета та завдання держави щодо забезпечення національної безпеки в соціальній сфері. Соціальні протиріччя та загрози національній безпеці держави. Право соціального забезпечення. Нормативно-правове регулювання галузі соціального забезпечення. Стратегія національної безпеки.

Тема 2. Фінансова безпека як складова економічної безпеки

Значення та сутність фінансової безпеки, її місце у системі економічної безпеки держави. Складові фінансової безпеки держави. Банківська безпека. Безпека небанківського фінансового сектору. Боргова безпека держави. Основи бюджетної безпеки. Валютна безпека держави. Грошово-кредитна безпека держави. Система індикаторів фінансової безпеки держави.

Тема 3. Інформаційно-комунікаційне забезпечення системи соціального захисту

Необхідність інтеграції інформаційної, аналітичної, експертної, прогнозної складових роботи всіх служб системи соціального захисту. Інформаційно-комунікаційне забезпечення соціальних установ, служб та організацій.

Функції та принципи “public relations”. Принцип демократичності. Принцип альтернативи. Принцип громадянської узгодженості. Принцип технологічності.

Характеристика складових комунікації в державних та недержавних установах соціальної сфери. Інструменти інформаційного забезпечення соціальних служб та організацій.

Змістовий модуль 2. Механізм та практика забезпечення соціальної безпеки в Україні

Тема 4. Система соціальної безпеки

Значення, поняття та необхідність забезпечення соціальної безпеки. Складові системи соціальної безпеки.

Структурно-функціональна система соціальної безпеки, її елементи. Суб'єкти соціальної безпеки. Об'єкти соціальної безпеки. Принципи формування та забезпечення соціальної безпеки. Механізми та інструменти державної політики щодо забезпечення соціальної безпеки. Розвиток економіки як основний чинник соціальної безпеки. Індикатори соціальної безпеки.

Тема 5. Державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії

Необхідність, значення та поняття державних соціальних стандартів та гарантії. Мета та принципи встановлення державних соціальних стандартів і нормативів. Сфери застосування державних соціальних стандартів і нормативів. Основні державні соціальні гарантії. Фінансове забезпечення надання державних соціальних гарантії.

Тема 6. Проблеми забезпечення соціальної безпеки в Україні

Особливості забезпечення соціальної безпеки в Україні. Характеристики прояву внутрішніх загроз соціальній безпеці. Формування соціально-економічних умов протидії соціальним небезпекам. Сучасні орієнтири соціальної політики. Стратегія формування соціальної безпеки в Україні.

Тема 7. Соціальна безпека у стратегічному управлінні зарубіжних країн

Забезпечення соціальної безпеки у Сполучених Штатах Америки. Сучасні пріоритети соціальної безпеки в Європейському Союзі. Система забезпечення соціальної безпеки Республіки Польща. Основні положення Стратегії національної безпеки Литовської Республіки. Основи національної безпеки Грузії: концептуальне та правове забезпечення.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни “Фінансова безпека в сфері соціального забезпечення”

(денна форма навчання)

	Кількість годин				
	Лекції	Прак-тичні заняття	Самостій на робота	ІРС	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансової безпеки в сфері соціального забезпечення					
Тема 1. Теоретичні та організаційні засади забезпечення національної безпеки в соціальній сфері	4	2	10	0,5	Поточне опитування
Тема 2. Фінансова безпека як складова економічної безпеки	5	3	10	0,5	Поточне опитування
Тема 3. Інформаційно-комунікаційне забезпечення системи соціального захисту	4	2	10	1	Тести, ситуаційні завдання
Змістовий модуль 2. Механізм та практика забезпечення соціальної безпеки в Україні					
Тема 4. Система соціальної безпеки	4	2	10	0,5	Тестові завдання, кейси
Тема 5. Державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії	5	2	10	0,5	Тестові завдання, кейси
Тема 6. Проблеми забезпечення соціальної безпеки в Україні	4	2	10	1	Поточне опитування

Тема 7. Соціальна безпека у стратегічному управлінні зарубіжних країн	4	2	10	1	Поточне опитування
Тренінг			4		
Разом	30	15	70	5	

(заочна форма навчання)

	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Контр. заходи
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансової безпеки в сфері соціального забезпечення				
Тема 1. Теоретичні та організаційні засади забезпечення національної безпеки в соціальній сфері	2	1	15	-
Тема 2. Фінансова безпека як складова економічної безпеки		1	15	-
Тема 3. Інформаційно-комунікаційне забезпечення системи соціального захисту	2		16	-
Змістовий модуль 2. Механізм та практика забезпечення соціальної безпеки в Україні				
Тема 4. Система соціальної безпеки	2	1	16	-
Тема 5. Державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії		15	-	
Тема 6. Проблеми забезпечення соціальної безпеки в Україні	2	1	15	-
Тема 7. Соціальна безпека у стратегічному управлінні зарубіжних країн			16	-
Разом	8	4	108	

**5. Тематика практичних занять
з дисципліни “Фінансова безпека в сфері соціального забезпечення”**

Практичне заняття № 1

Тема 1: Теоретичні та організаційні засади забезпечення національної безпеки в соціальній сфері

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми "Теоретичні та організаційні засади забезпечення національної безпеки в соціальній сфері"

Питання для обговорення:

1. Мета, пріоритети та завдання держави щодо забезпечення національної безпеки в соціальній сфері.
2. Соціальні протиріччя.
3. Загрози національній безпеці держави.
4. Право соціального забезпечення.
5. Нормативно-правове регулювання галузі соціального забезпечення.

6. Стратегія національної безпеки.

7. Тести.

Практичне заняття № 2

Тема 2: Фінансова безпека як складова економічної безпеки

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми "Фінансова безпека як складова економічної безпеки"

Питання для обговорення:

1. Сутність фінансової безпеки та її місце в системі економічної безпеки держави.
2. Складові фінансової безпеки:
 - 2.1. банківська безпека;
 - 2.2. безпека небанківського фінансового сектору;
 - 2.3. боргова безпека.
 - 2.4. бюджетна безпека;
 - 2.5. валютна безпека;
 - 2.6. грошово-кредитна безпека.
3. Індикатори фінансової безпеки.
4. Розв'язування задач.

Практичне заняття № 3

Тема 3: Інформаційно-комунікаційне забезпечення системи соціального захисту

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми "Інформаційно-комунікаційне забезпечення системи соціального захисту"

Питання для обговорення:

1. Необхідність інтеграції інформаційної, аналітичної, експертної, прогнозної складових роботи всіх служб системи соціального захисту.
2. Інформаційно-комунікаційне забезпечення соціальних установ, служб та організацій.
3. Функції та принципи "public relations".
4. Характеристика складових комунікації в державних та недержавних установах соціальної сфери.
5. Інструменти інформаційного забезпечення соціальних служб та організацій.

Практичне заняття № 4

Тема 4: Система соціальної безпеки

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми "Система соціальної безпеки"

Питання для обговорення:

1. Поняття соціальної безпеки.
2. Складові системи соціальної безпеки.
3. Розвиток економіки як основний чинник соціальної безпеки.
4. Індикатори соціальної безпеки.
5. Розв'язування задач

Практичне заняття № 5

Тема 5: Державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми "Державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії"

Питання для обговорення:

1. Необхідність, значення та поняття державних соціальних стандартів та гарантій.
2. Мета та принципи встановлення державних соціальних стандартів і нормативів.
3. Сфери застосування державних соціальних стандартів і нормативів.
4. Основні державні соціальні гарантії.
5. Фінансове забезпечення надання державних соціальних гарантій.
6. Тести.

Практичне заняття № 6

Тема 6: Проблеми забезпечення соціальної безпеки в Україні

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми "Проблеми забезпечення соціальної безпеки в Україні"

Питання для обговорення:

1. Особливості забезпечення соціальної безпеки в Україні.
2. Генезис формування системи соціальної безпеки в Україні.
3. Рівень соціальної безпеки на сучасному етапі.
4. Характеристики прояву внутрішніх загроз соціальній безпеці.
5. Формування соціально-економічних умов протидії соціальним небезпекам.
6. Сучасні орієнтири соціальної політики.
7. Стратегія формування соціальної безпеки в Україні.
8. Тести

Практичне заняття № 7

Тема 7. Соціальна безпека у стратегічному управлінні зарубіжних країн

Мета: Оволодіти практичними навичками із теми "Соціальна безпека у стратегічному управлінні зарубіжних країн"

Питання для обговорення:

1. Забезпечення соціальної безпеки у Сполучених Штатах Америки.
2. Сучасні пріоритети соціальної безпеки в Європейському Союзі.
3. Система забезпечення соціальної безпеки Республіки Польща.
4. Основні положення Стратегії національної безпеки Литовської Республіки.
5. Основи національної безпеки Грузії: концептуальне та правове забезпечення.

6. Самостійна робота з дисципліни "Фінансова безпека в сфері соціального забезпечення"

№ п/п	Тематика	К-сть годин	
1.	Теоретичні та організаційні засади забезпечення національної безпеки в соціальній сфері	9	15
2.	Фінансова безпека як складова економічної безпеки	9	15
3.	Інформаційно-комунікаційне забезпечення системи соціального захисту	10	16
4.	Система соціальної безпеки	10	16
5.	Державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії	9	15
6.	Проблеми забезпечення соціальної безпеки в Україні	10	15
7.	Соціальна безпека у стратегічному управлінні зарубіжних країн	9	16
Разом		66	108

8. Тренінг з дисципліни

Тематика: Оцінка рівня фінансової безпеки в сфері соціального забезпечення.

Завдання: здійснити ґрунтовний аналіз показників фінансової безпеки в сфері соціального забезпечення, а також оцінку їх рівня за три останніх роки; на основі аналізу динаміки індикаторів виявити причини зміни рівня складових фінансової безпеки; запропонувати власні новаторські ідеї щодо підвищення рівня відповідної складової фінансової безпеки в сфері соціального забезпечення.

Порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. Організаційна частина полягає у створенні робочого настрою у колективі студентів, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.

3. Практична частина реалізується шляхом виконання завдань у групах студентів у кількості 3-5 осіб з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.

4. Підведення підсумків. Обговорюються результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Фінансова безпека в сфері соціального забезпечення» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне тестування та опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- інші види індивідуальних та групових завдань;
- ректорська контрольна робота;
- оцінювання результатів КПІЗ;
- залік.

10. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу та дозволу дирекції факультету

11. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною школою) з дисципліни «Фінансова безпека в сфері соціального забезпечення» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ)
30%	40%	30%
1. Усне опитування під час занять (теми 1-3) – 10 балів за тему – мах 30 балів. 2. Модульна контрольна робота – мах 70 балів.	1. Усне опитування під час занять (теми 4-7) – 10 балів за тему – мах 40 балів. 2. Модульна контрольна робота – мах 60 балів.	1. Участь у тренінгах – мах 30 балів. 2. Виконання КПІЗ – мах 40 балів. 3. Захист КПІЗ – мах 30 балів.

Шкала оцінювання:

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)

85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1	Мультимедійний проектор	1–7

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бондаревська К. В. Міжнародна міграція в контексті забезпечення соціальної безпеки. Інфраструктура ринку. 2020. Вип. 43. С. 43-48.
2. Галайко Н. В. Вплив соціальних та психологічних чинників на фінансову безпеку особи. Науковий вісник НЛТУ України. 2019. Т. 29, № 4. С. 89-92.
3. Державні соціальні стандарти та гарантії 2022 рік. URL: <http://gutszn.kr-admin.gov.ua/2022/20221228/standart.pdf>.
4. Зачосова Н. В. Соціальне забезпечення населення як елемент регулювання фінансової безпеки держави: вітчизняні реалії та досвід ЄС. Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. 2017. Т. 22, Вип. 10. С. 162-165.
5. Калашников С. В. Теоретичні аспекти формування соціальної сфери в сучасних економічних умовах. Ефективна економіка. 2017. № 1. С. 35–47.
6. Кальницька М. А. Соціальна безпека: поняття та рівні дослідження. Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Випуск 17. С. 566–571.
7. Клименко А. Л. Соціальний захист і соціальне забезпечення в умовах євроінтеграції України: окремі аспекти. Теорія і практика правознавства. 2017. № 2. С. 1–10.
8. Коцюбинська Є. Б. Сучасний стан соціального страхування в Україні. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2018. Вип. 2 (40). С. 33–36.
9. Крамчанинова М. Д. Глобалізація та безпека: економічні, соціальні та політичні аспекти. Бізнес Інформ. 2021. № 5. С. 16-21.
10. Кришень О. В. Сучасні тенденції формування, реалізації та розвитку регіональної соціальної політики в Україні. Державне управління та місцеве самоврядування. 2020. Вип. 1 (44). С.52–58.
11. Набхан О. В. Державне управління сферою охорони здоров'я як складова соціальної безпеки держави. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 5. С. 110-116.
12. Наливайко Л. Р., Степаненко К. В. Міжнародно-правові стандарти прав людини: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.
13. Нечосіна О. Функціонування системи соціальних послуг в Україні: короткий опис. Київ, 2019. 16 с. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/510/3>
14. О. І. Імплементация міжнародних стандартів щодо соціального захисту в національне законодавство України. Трудове право. Право соціального забезпечення. 2019. № 1(14). С. 87–92.
15. Огінська А. Ю. Соціальний захист населення та фінансовий механізм його реалізації: теоретико-концептуальний зріз. Економіка та держава. 2018. № 4. С. 131–136. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/4_2018/29.pdf.
16. Про затвердження форми звітності № 2 (річна) «Звіт про надання державної допомоги сім'ям з дітьми» та Інструкції щодо її заповнення. Наказ Міністерства соціальної

політики від 04.10.2022 № 272. URL: <https://законодавство.com/ukrajini-minsotspolitiki/nakaz-vid-04102022-272-pro-zatverdjennya-formi-2022-101223.html>

17. Повзун Д. І. Фінансово-економічна безпека як основна складова соціально-економічного розвитку регіону. Ефективна економіка. 2020. № 8. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_8_51

18. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії : Закон України від 05 жовт. 2000 р. № 2017-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>

19. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України : Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29 жовт. 2013 р. № 1277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1277731-13>.

20. Про соціальні послуги : Закон України від 17 січ. 2019 р. № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

21. Роледерс В. В., Кукель Г. С. Проблеми фінансування сфери соціального захисту населення в Україні та шляхи їх подолання. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 10. С. 49–54.

22. Сидорчук О. Г. Соціальна безпека: державне регулювання та організаційно-економічне забезпечення : монографія. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 492 с.

23. Стан та перспективи соціальної безпеки в Україні: експертні оцінки : монографія / О. Ф. Новікова, О. Г. Сидорчук, О. В. Панькова та ін. / Львівський регіональний інститут державного управління НАДУ; НАН України, Інститут економіки промисловості. Київ; Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 184 с.

24. Ткаченко І. П. Соціальна політика та проблеми забезпечення фінансової безпеки людини в системі національної економічної безпеки. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. 2020. № 22. С. 33-46.

25. Токарський Т. Б. Фінансове забезпечення соціального страхування у Республіці Польща: безпековий аспект. Фінанси України. 2021. № 1. С. 117-126.

26. Шведун В. О. Стратегічна модель забезпечення соціально-економічної безпеки держави в умовах сучасних викликів. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 5. С. 52-55.

27. Skrypnyk M. I. Pension reform of Ukraine as a key to social security: threats and prospects. Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. 2017. Вип. 2. С. 463-469.

28. Tokarskyi T. Improving Economic Security through European Integration Reforms in Ukraine's Social Sector. Економічний вісник Донбасу. 2020. № 4. С. 180-189.

29. UN Policy Paper on Social Protection in Ukraine. United Nations Ukraine. URL: <https://ukraine.un.org/en/124888-un-policy-paper-social-protection-ukraine>

30. WhereYour Money Goes. TheIrishGovernment'sExpenditure. Data. ExploreExpenditurebyYear (2020). URL: <https://whereyourmoneygoes.gov.ie/en/2020/>